

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I VÄXJÖ**

Föredragande:
Robert Brisenstam

DOM
2014-04-23
Meddelad i
Växjö

Mål nr
845-14

SÖKANDE

Idermark och Lagerwall Reklam AB, 556798-2581
Östermalmstorg 1
114 42 Stockholm

MOTPART

Regionförbundet i Kalmar län, 222000-0984
Box 762
391 27 Kalmar

SAKEN

Begäran om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling, LOU

KONKURRENSVERKET	
2014-04-23	
Avd	
Dnr	
KSnr	Aktbil

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRNDE

Förvaltningsrätten bifaller Idermark och Lagerwall Reklam AB:s begäran om överprövning och förordnar att anbudsutvärderingen ska göras om med beaktande av bolagets anbud.

Dok.Id 91171

Postadress
Box 42
351 03 Växjö

Besöksadress
Kungsgatan 8

Telefon
0470-56 02 00
E-post: fva@dom.se

Telefax
0470-255 02

Expeditionstid
måndag – fredag
08:00-16:30

BAKGRUND

Regionförbundet i Kalmar län har genomfört en förenklad upphandling avseende ramavtal gällande avrop av PR- och kommunikationstjänster rörande grafisk formgivning och grafisk form. Av de fyra anbud som har inkommit har ett – Idermark och Lagerwall Reklam AB – uteslutits och övriga tre utvärderats och genom tilldelningsbeslut utsetts till leverantörer.

YRKANDEN M. M.

Idermark och Lagerwall Reklam AB (hädanefter bolaget) ansöker om överprövning av Regionförbundets i Kalmar län upphandling av ramavtal gällande avrop av PR och kommunikationstjänster. Bolaget yrkar att förvaltningsrätten ska förordna att upphandlingen ska rättas så att bolagets anbud blir prövat eller att bolaget ges möjlighet att svara på punkt 2.4.1 och 2.4.2 i förfrågningsunderlaget eller att regionförbundet åläggs att göra om upphandlingen.

Regionförbundet i Kalmar län bestrider bifall till bolagets ansökan.

VAD PARTERNA HAR ANFÖRT

Bolaget anför bl.a. följande till stöd för sin talan. Av tilldelningsbeslut med tillhörande utvärderingsunderlag framgår att regionförbundet har valt att anta tre av de inkomna anbuden för uppdraget. Totalt inkom fyra anbud, varav bolagets förkastades och övriga tre antogs. Regionförbundet har valt att inte pröva bolagets anbud eftersom myndigheten anser att bolaget inte har besvarat samtliga frågor och därmed inte levt upp till samtliga ställda skall-krav i förfrågningsunderlaget. Bolaget menar tvärtom att de har levt upp till samtliga skall-krav då de har svarat på samtliga frågor i förfrågningsunderlaget där det framgår att regionförbundet förväntar sig svar. I

den uppförandekod som har bifogats anbudet finns principer för mänskliga rättigheter, rättigheter i arbetslivet, hälsa och säkerhet på arbetsplatsen, minimering av miljöpåverkan och etiska och moraliska affärsregler. Dessa principer accepterar bolaget och lever upp till. Uppförandekoden har de undertecknat och bifogat anbudet. Under rubriken "Jämställdhetsarbete" i uppförandekoden står att leverantörer med fler än 25 anställda ska ha en jämställdhetsplan som uppfyller gällande lagkrav. Då bolaget är ett litet företag med betydligt färre än 25 anställda så har de ingen jämställdhetsplan och har alltså inte heller uppgivit att de har någon sådan. Vidare sägs i förfrågningsunderlaget under punkt 2.4 att anbudsgivare med fler än 25 anställda ska bifoga en jämställdhetsplan. Då bolaget är ett litet företag med betydligt färre än 25 anställda berörs de inte av detta krav och svarade därför heller inte på frågan. Bolaget har inte svarat på punkterna 2.4.1 eller 2.4.2 heller eftersom de följer punkten 2.4 och alltså endast företag med fler än 25 anställda berörs av dessa. Förfrågningsunderlaget bör anses vara tydligt och att det därmed finns utrymme för misstolkningar av det samma. Ingenstans står vid de nämnda punkterna något om att de också ska besvaras av anbudsgivare med färre än 25 anställda.

Regionförbundet anför bl.a. följande. Regionförbundet vidhåller att pr- och kommunikationstjänster ska tilldelas de vinnande anbudsgivarna enligt utsänt tilldelningsbeslut. Regionförbundet vidhåller vidare att grund har funnits att utesluta anbudet från bolaget eftersom det inte har uppfyllt samtliga ställda skall-krav. Punktern 2.4 Jämställdhet, 2.4.1 Metod och 2.4.2 Erfarenhet är tre punkter var för sig utan någon inbördes koppling till varandra. Detta innebär att oavsett om leverantören har mer eller mindre än 25 anställda ska svar på 2.4.1 och 2.4.2 lämnas. Då tre av fyra inlämnade anbud har svarat på dessa punkter – samtliga företag med färre än 25 anställda – är regionförbundets tolkning att skrivningen är tydlig och inte kan misstolkas. Regionförbundets uppfattning är att det ingenstans i förfrågningsunderlaget finns något som säger att leverantören inte ska uppfylla

samtliga ställda skall-krav. För en leverantör som läser förfrågningsunderlaget med hänsyn till de åberopade punkterna kan det inte råda någon som helst tvekan om att samtliga ställda skall-krav ska vara uppfyllda för att anbudet ska kunna bli utvärderat.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Tillämpliga bestämmelser

Enligt 1 kap. 9 § LOU ska upphandlande myndigheter behandla leverantörer på ett likvärdigt och ickediskriminerande sätt samt genomföra upphandlingar på ett öppet sätt. Vid upphandlingar ska vidare principerna om ömsesidigt erkännande och proportionalitet iakttas.

Efter ansökan av en leverantör som anser sig ha lidit eller kunna komma att lida skada får allmän förvaltningsdomstol enligt 16 kap. 4 § 1 LOU överpröva en upphandling.

Om den upphandlande myndigheten har brutit mot de grundläggande principerna i 1 kap. 9 § LOU eller någon annan bestämmelse i denna lag och detta har medfört att leverantören har lidit eller kan komma att lida skada, ska rätten enligt 16 kap. 6 § första stycket samma lag besluta att upphandlingen ska göras om eller att den får avslutas först sedan rättelse har gjorts.

Relevanta fakta i målet

Av de administrativa föreskrifterna till förfrågningsunderlaget i upphandlingen framgår av punkt 2.4 bl.a. följande.

”1.4 Ramavtal

1.4.1 Allmänt

Syftet med upphandlingen är att teckna ramavtal med en eller flera partners för avrop under avtalstiden. Beställaren avser att teckna ramavtal utan rangordning med maximalt 3 leverantörer per område.

(...)

2.4 Jämställdhet

Anbudsgivare med mer än 25 anställda **skall** bifoga en aktuell jämställdhetsplan. (det vill säga upprättad eller uppdaterad inom den senaste treårsperioden) och upprättad i samverkan med representanter för arbetstagarna.

2.4.1 Metod

Leverantören **skall** beskriva minst 1 metod man använder sig av för att integrera jämställdhetsarbetet i det ordinarie arbetet.

(...)

2.4.2 Erfarenhet

För att säkerställa att anbudsgivaren har kunskap och erfarenhet av att arbeta med jämställdhetsintegrering och/eller jämställdhet, **skall** anbudsgivaren ange 1 referensuppdrag där man har vägt in jämställdhetsaspekter vid genomförandet av uppdraget.

Referensuppdraget ska vara genomfört de senaste 2 åren.

Anbudsgivaren ska ange följande information:

- Uppdragets omfattning och karaktär
- På vilket sätt genusperspektivet påverkade upplägget av uppdraget
- Beställare
- Kontaktperson (namn, telefonnummer och e-postadress) hos beställaren.

Förvaltningsrättens bedömning

Parterna är oense om hur punkterna ”2.4 Jämställdhetsplan”, ”2.4.1 Metod” respektive ”2.4.2 Erfarenhet” i de administrativa föreskrifterna förhåller sig till varandra och om förfrågningsunderlaget kan anses otydligt.

Förvaltningsrätten konstaterar att det av formuleringen i punkten 2.4 otvetydigt framgår att det där ställda skall-kravet enbart omfattar anbudsgivare med fler än 25 anställda. Eftersom bolaget har färre än 25 anställda kan det således inte anses ha varit skyldigt att uppfylla skall-kravet i punkt 2.4 för att dess anbud skulle utvärderas. Förvaltningsrätten konstaterar vidare att de tre nu ifrågavarande punkterna i förfrågningsunderlaget otvetydigt bildar en sammanhållen helhet där punkt 2.4.1 och 2.4.2 är att anse som underpunkter till punkten 2.4. Punkterna kan således inte anses vara fristående i förhållande till varandra. Eftersom bolaget inte omfattas av skall-kravet i punkt 2.4, omfattas det inte heller av skall-kraven i punkterna 2.4.1 eller 2.4.2. Enligt regionförbundets uppfattning ska förfrågningsunderlaget dock läsas på sådant sätt att punkterna 2.4.1 och 2.4.2 ska anses fristående från punkt 2.4 och skall-kraven i punkterna 2.4.1 och 2.4.2 hör sammas av alla anbudsgivare oavsett antalet anställda. Denna skillnad mellan formulering och tolkning av förfrågningsunderlaget innebär enligt förvaltningsrät-

tens mening att förfrågningsunderlaget är otydligt. Vissa brister och oklarheter i ett förfrågningsunderlag kan visserligen accepteras. Den nu aktuella otydligheten är emellertid av en sådan beskaffenhet att förfrågningsunderlaget inte kan anses leva upp till de krav på transparens som uppställts LOU (jfr. RÅ 2002 ref. 50 och Kammarrättens i Jönköping dom den 14 juni 2012 i mål nr 4342—4357-11). Uteslutningen av bolaget strider därför mot nämnda lags grundläggande principer och har medfört en risk för bolaget att lida skada. Mot bakgrund härav ska bolagets begäran om överprövning bifallas. Med hänsyn till omständigheterna i målet finner förvaltningsrätten att upphandlingen inte behöver göras om, utan att det är tillräckligt att upphandlingen inte får slutföras förrän regionförbundet har vidtagit rättelse på så sätt att bolagets anbud utvärderas tillsammans med övriga anbud.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (DV 3109/1D-LOU)

Maria Dahlqvist

SVERIGES DOMSTOLAR

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Jönköping.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

Överklagandet ska ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då klaganden fick del av beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Tiden för överklagandet för offentlig part räknas från den dag beslutet meddelades.

Om sista dagen för överklagandet infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att skrivelsen kommer in nästa vardag.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer

till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nås för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.

2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.

I mål om överprövning enligt lagen (2007:1091) om offentlig upphandling eller lagen (2007:1092) om upphandling inom områdena vatten, energi, transporter och posttjänster får avtal slutas innan tiden för överklagande av rättens dom eller beslut har löpt ut. I de flesta fall får avtal slutas när tio dagar har gått från det att rätten avgjort målet eller upphävt ett interimistiskt beslut. I vissa fall får avtal slutas omedelbart. Ett överklagande av rättens avgörande får inte prövas sedan avtal har slutits. Fullständig information finns i 16 kapitlet i de ovan angivna lagarna.

Behöver Ni fler upplysningar om hur man överklagar kan Ni vända Er till förvaltningsrätten.